Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____

(вказати назву структурного підрозділу)

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

(вказати П.І.Б керівника)

"27" червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДИПЛОМАТІЯ ТА ВИРІШЕННЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

рівень вищої освіти : другий (магістерський)

галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

спеціальність: С3 «Міжнародні відносини»

освітня програма : «Дипломатія та врегулювання конфліктів»

спеціалізація

вид дисципліни : обов'язкова

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

27 серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

доктор історичних наук, професор, професор кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу Сергій ЛИМАН

Програму схвалено на засіданні кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Протокол від 26 серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

(підпис) Анатолій ПАРФІНЕНКО (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Дипломатія та врегулювання конфліктів» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Дипломатія та врегулювання конфліктів» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

(підпис) Сергій ЛИМАН

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від 27 серпня 2026 року, №1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

(підпис) Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Дипломатія та вирішення збройних конфліктів» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Дипломатія та врегулювання конфліктів» підготовки магістра спеціальності СЗ «Міжнародні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – вивчення студентами ролі та значення дипломатії як засобу для розвитку міжнародних відносин та підтримки миру і стабільності, механізмів врегулювання, прогнозування, запобігання і наслідків міжнародних конфліктів за допомогою дипломатії.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Дипломатія та вирішення збройних конфліктів» : вивчення особливостей комунікації у міжкультурному середовищі, розширення уявлень про значення та концептуальні засади дипломатичної діяльності з метою врегулювання міжнародних конфліктів, комплексне вивчення основ глобальної безпеки, засвоєння концепцій формування конфліктів, розвиток навичок ведення переговорів та посередництва, опанування методів аналізу причин конфліктів та формування здатності до пошуку шляхів мирного врегулювання міжнародних суперечностей, аналіз технологій врегулювання збройних конфліктів.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
16 год.	6 год.
Семінарські заняття	
16 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
88 год.	112 год.

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

-формування наступних загальних компетентностей:

Передбачені Стандартом вищої освіти МОН України

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Передбачені робочою групою:

ЗК10. Здатність шукати компроміси, поважати обґрунтовані погляди інших та досягати взаємоприйнятних рішень.

ЗК 11. Здатність проявляти лідерство, підтримувати етичну політику рівності, різноманітності, інклюзії, розвитку потенціалу та міжкультурного спілкування.

- формування наступних спеціальних компетентностей:

Передбачені Стандартом вищої освіти МОН України

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Додаткові компетентності, передбачені робочою групою:

СК12. Здатність визначати причини, види, динаміку та наслідки конфліктів, дипломатичні інструменти їх вирішення.

СК13. Здатність використовувати потенціал дипломатичних інструментів та забезпечувати посередництво, підтримувати діалог, досягнення консенсусу та стійкі мирні угоди.

Формування наступних м’яких навичок (soft skills):

- Креативність;
- Командний інтелект;
- Системність та швидкість мислення;
- Медіаграмотність та інформаційна гігієна.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

Передбачені Стандартом вищої освіти МОН України

РН2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.

РН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН4. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.

РН6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

РН8. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.

РН11. Здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики.

РН12. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об’єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

Результати навчання, передбачені робочою групою:

РН 15. Аналізувати та керувати конфліктами в міжнародному, регіональному, урядовому чи неурядовому контексті. Розвивати передові навички орієнтування в складній динаміці конфлікту та впроваджувати ефективні стратегії розбудови миру.

РН 16. Застосовувати сучасні теорії та практичні процеси вирішення та трансформації конфлікту – включаючи переговори, посередництво та розбудову миру.

РН 17. Професійно відстоювати інтереси України у різних сферах міжнародних відносин та міжнародного співробітництва.

1.8. Пререквізити: не потребує

2.Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. *Вступ. Сутність постбіполярної системи міжнародних відносин та її головні протиріччя*

Глобальні тенденції сучасної світової політики. Формування нової системи міжнародних відносин. Глобалізація та регіоналізація – основні тенденції розвитку світової політики на початку XXI століття. Сутність

глобалізації. Вплив процесів глобалізації на світову політику і міжнародні відносини. Проблема глобального управління. Глобалізація і національний суверенітет. Регіоналізація як важливий фактор зовнішньої і внутрішньої політики сучасних держав. Вплив процесів регіоналізації на світову політику.

Тема 2. Центри прийняття зовнішньополітичних рішень в сучасному світі

Предмет, мета і завдання курсу. Характеристика ключових термінів. Світові геополітичні центри та їх вплив на світову політику. Ресурси держави в зовнішній політиці: політико-дипломатичні, економічні, військові, правові, інформаційні. Механізм процесу прийняття державними установами зовнішньополітичних рішень Роль держави й недержавних акторів у сучасній світовій політиці. Взаємодія громадських організацій і владних інститутів на початку XXI ст. Причини розквіту «інтелектуальних корпорацій». Місце аналізу та прогнозування в зовнішній політиці. «Мозкові центри» як фактор прийняття зовнішньополітичних рішень. Транснаціональні корпорації та їх роль у світовій політиці. Лоббізм як складова приняття зовнішньополітичних рішень. Дискусії щодо впливу таємних товариств на сучасні міжнародні відносини.

Тема 3. Сутність, функції та види дипломатії

Суть та функції дипломатії. Основні характеристики міжнародної дипломатії. Функції дипломатії. Види дипломатії у міжнародних відносинах. Особливості державної, мультисторонньої, публічної, гуманітарної, культурної, економічної дипломатії. Основні аспекти фінансової, енергетичної, продовольчої дипломатії. Об'єкти і суб'єкти дипломатії. Державні та недержавні суб'єкти дипломатії.

Тема 4. Історичні етапи розвитку дипломатії

Дипломатія довестфальської доби. Вплив італійської системи на становлення постійної дипломатії. Особливості дипломатії нового часу. Розмежування дипломатичної та консульської служби. Віденський регламент 1815 р. Типи дипломатичних місій. Еволюція системи дипломатії у першій половині 20 ст. Головні дипломатичні заходи у міжвоєнний період. Антигітлерівська коаліція та організація конференцій голів держав. Створення ООН. Дипломатія у роки Холодної війни. Віденська конвенція о дипломатичних зносинах 1961 р. Особливості дипломатії в постбіполярний період. Зростання ролі неурядової дипломатії. Українська дипломатія XX - першої чверті XXI ст.

Тема 5. Особливості сучасної дипломатії. Превентивна дипломатія.

Фактори, що впливають на сучасну дипломатію. Багатосторонність сучасної дипломатії, фокус на мирному вирішенні конфліктів у глобалізованому світі. Формування іміджу держави. Публічна дипломатія як

інструмент формування іміджу держави. М'яка сила. Сучасна економічна дипломатія. Призначення, ознаки та завдання економічної дипломатії. Різновиди економічної дипломатії. Сучасна культурна дипломатія. Інструменти, принципи та суб'єкти культурної дипломатії. Цифрова дипломатія як форма публічної дипломатії. Військова дипломатія. Суб'єкти та об'єкти військової дипломатії. Військові атташе. Превентивна дипломатія. Засоби запобігання виникненню конфліктів на ранніх стадіях.

Тема 6. Дипломатичні відносини . Методи та засоби дипломатичної роботи

Основні складові дипломатичної діяльності держави. Функціональні обов'язки дипломатів. Дипломатичний персоналі дипломатичний корпус. Дипломатичні представництва. Функції дипломатичних представництв та їх роль у міжнародних відносинах. Дипломатичні місії провідних країн світу. Методи та засоби дипломатичної роботи.

Тема 7. Особливості сучасних збройних конфліктів

Роль військової сили у міжнародних відносинах. Причини та особливості збройних конфліктів. Чинники, мета та особливості збройних конфліктів наприкінці XX – у першій чверті XXI ст. Типи і фази воєнно-політичних конфліктів. Класичні, проксі-війни та гібридні війни. Еволюція форм і методів ведення збройних конфліктів.

Тема 8. Аналіз і технологія врегулювання збройних конфліктів.

Багатостороння дипломатична комунікація як вимога сучасного глобального світу. Методи підготовки та вимоги до проведення дипломатичних переговорів. Основні етапи ведення дипломатичних переговорів. Стратегія і тактика переговорного процесу, застосування маніпулятивних технологій. Мета та принципи стратегії врегулювання збройних конфліктів. Міжнародне посередництво як технологія врегулювання збройних конфліктів. Миротворчість та примушення до миру.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд.	с. р.		л	с	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ. Сутність постбіполярної системи міжнародних відносин та	15	2	2			11	16	2				14

її головні протиріччя												
Тема 2. Центри прийняття зовнішньополітичних рішень в сучасному світі	15	2	2			11	16	2				14
Тема 3. Сутність, функції та види дипломатії	15	2	2			11	16	2				14
Тема 4. Історичні етапи розвитку дипломатії	15	2	2			11	14					14
Тема 5. Особливості сучасної дипломатії. Превентивна дипломатія	15	2	2			11	14					14
Тема 6. Дипломатичні відносини. Методи та засоби дипломатичної роботи	15	2	2			11	14					14
Тема 7. Особливості сучасних збройних конфліктів	15	2	2			11	14					14
Тема 8. Аналіз і технологія врегулювання збройних конфліктів	15	2	2			11	16		2			14
Усього годин	120	16	16			88	120					112

4.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Вступ. Сутність постбіполярної системи міжнародних відносин та її головні протиріччя	2	-
2	Тема 2. Центри прийняття зовнішньополітичних рішень в сучасному світі	2	
3	Тема 3. Сутність, функції та види дипломатії	2	
4	Тема 4. Історичні етапи розвитку дипломатії	2	
5	Тема 5. Особливості сучасної дипломатії. Превентивна дипломатія	2	
6	Тема 6. Дипломатичні відносини. Методи та засоби дипломатичної роботи	2	
7	Тема 7. Особливості сучасних збройних конфліктів	2	
8	Тема 8. Аналіз і технологія врегулювання збройних конфліктів	2	2
	Разом	16	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	**Вступ. Сутність постбіполярної системи** міжнародних відносин та її головні протиріччя Розширити лекційний матеріал інформацією про наукові дискусії щодо проблеми глобального управління	11	14
2	**Центри прийняття зовнішньополітичних рішень в сучасному світі** З'ясувати головні причини розквіту т. зв. «інтелектуальних корпорацій» та їх ролі під час прийняття державними установами зовнішньополітичних рішень	11	14
3	**Сутність, функції та види дипломатії** Зробити порівняльний аналіз практики організації культурної присутності за кордоном провідних держав світу	11	14
4	**Історичні етапи розвитку дипломатії** Розширити лекційний матеріал інформацією про Віденський регламент 1815 р.	11	14
5	**Особливості сучасної дипломатії. Превентивна дипломатія** Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням різновидів сучасної економічної дипломатії США	11	14
6	**Дипломатичні відносини. Методи та засоби дипломатичної роботи** Зробити порівняльний аналіз організації дипломатичних місій Великої Британії та ФРН	11	14
7	Особливості сучасних збройних конфліктів Проаналізувати, як саме в сучасному світі застосовуються проксі-війни	11	14
8	**Аналіз і технологія врегулювання збройних конфліктів** Розширити лекційний матеріал інформацією про те, як під час врегулювання збройних конфліктів відбувається застосування т. зв. маніпулятивних технологій	11	14
	Разом	88	112

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання.

Методи навчання, як впорядковані способи взаємопов'язаної, цілеспрямованої діяльності викладача та студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань, реалізуються через систему

прийомів та засобів навчальної діяльності. Прийоми навчання (конкретні дії викладача та студентів), спрямовані на реалізацію вимог методів. Засоби навчання – різноманітне навчальне обладнання, яке використовується у системі пізнавальної діяльності, зокрема, технічні засоби.

7.1. Словесні методи навчання:
- лекція;
- бесіда;
- розповідь;
- пояснення.

7.2. Наочні методи навчання:
- ілюстрація;
- демонстрація.

7.3. **Практичні методи навчання:**
- метод роботи з письмовими джерелами;
- метод роботи з аудіо/відеоматеріалами;
- практичні заняття.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Дипломатія та вирішення збройних конфліктів» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий.

Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на проблемних лекціях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

– усні відповіді на семінарських заняттях;
– письмового експрес-контролю;
– колоквіум;
– тестові завдання;
– виконання творчих завдань;
– розв’язування ситуаційних задач;
– виконанням індивідуальної роботи (реферати, доповіді, інформаційні повідомлення, аналітичні огляди, підготовка мультимедійних презентацій).

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 40 хвилин.

Вміст екзаменаційного білетай оцінювання відповідей на екзамені:

Тестові питання – 40 балів (40 питань по 1 б. за кожну правильну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота									Всього	Екзамен	Сума
семінар	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	60	40	100
макс. бал	7	7	7	7	8	8	8	8			

Т1, Т2 – теми розділів

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати **не менше 20 балів** з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи. В умовах дії обставин непоборної сили, як виняток, студент може бути допущеним з меншою кількістю балів.

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Розділ – це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремий розділ включає завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка за розділ – це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення розділу. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на семінарських заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов’язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни,

встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Дипломатія та вирішення збройних конфліктів».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Оцінка студента за підсумками вивчення розділу складається за результатами поточного контролю за підсумками вивчення розділу та під час проведення семінарських занять.

За виступ на семінарському занятті студент може отримати від 1 (доповнення, уточнення після відповіді або виступу іншого студента) до 6–8 (розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, монографій, статистичних даних, схем, підготовка презентації або доповіді за темою, яка була задана викладачем, за умови, що доповідь (презентація) відповідає вимогам щодо його змісту, обсягу та оформлення) балів.

Оцінка студента за підсумками вивчення розділу складається за результатами поточного контролю за підсумками вивчення розділу (у формі тестів) та під час проведення семінарських занять. Кожна відповідь на семінарських заняттях оцінюється максимум в 6 балів.

Критерії оцінювання виглядають наступним чином:

№ з\п	Загальна (максимальна) кількість балів	Складові до загальної кількості балів	Вид роботи
Тема 1	7	6	виступ на семінарському занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		1	доповнення, уточнення, активне обговорення після виступу іншого студента
Тема 2	7	6	виступ на семінарському занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		1	доповнення, уточнення, активне обговорення після виступу іншого студента
Тема 3	7	6	виступ на семінарському занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		1	доповнення, уточнення, активне обговорення після виступу іншого студента
Тема 4	7	6	виступ на семінарському занятті / доповідь або підготовка

			презентації за темою
		1	доповнення, уточнення, активне обговорення після виступу іншого студента
Тема 5	8	6	виступ на семінарському занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	доповнення, уточнення, активне обговорення після виступу іншого студента
Тема 6	8	6	виступ на семінарському занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	доповнення, уточнення, активне обговорення після виступу іншого студента
Тема 7	8	6	виступ на семінарському занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	доповнення, уточнення, активне обговорення після виступу іншого студента
Тема 8	8	6	виступ на семінарському занятті / доповідь або підготовка презентації за темою
		2	доповнення, уточнення, активне обговорення після виступу іншого студента

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	**Критерії поточного оцінювання знань студентів денної форми навчання**
6	Відповідь студента є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки; відповідь обов'язково супроводжується презентацією; студент активно працює протягом усього семінарського заняття, демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, а також знання спеціальної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, впевнено відповідає на додаткові запитання.
5	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; відповідь супроводжується презентаційним матеріалом; під час відповіді допущені не суттєві помилки.

4	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст питань; відповідь супроводжується презентацією; у процесі підготовки доповіді студентом було використано основну літературу, відповідаючи на запитання студент виявляє знання лекційного матеріалу, в процесі викладання деяких позицій не вистачає достатньої глибини та аргументації; студент не впевнено відповідає на додаткові запитання, допускаючи, при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3	В цілому студент володіє навчальним матеріалом, під час усних виступів та письмових відповідей викладає його основний зміст, виявляє знання лекційного матеріалу виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки; під час підготовки відповіді не була використана рекомендована література; у відповіді допущено суттєві неточності та помилки.
2	Бали нараховуються в разі якщо відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, втім, відсутні глибокий та всебічний аналіз представленого матеріалу, а також його обґрунтування та аргументація; студент не проявляє активності на практичних заняттях, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.
1	Студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Студенти **заочної форми** навчання набирають 60 балів поточного контролю шляхом написання комплексної самостійної роботи за темами 1, 2, 3, 4, 7, (30 балів), усного опитування під час лекцій (20 балів), відповіді на семінарському занятті (10 балів).

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	**Критерії поточного оцінювання знань студентів заочної форми навчання**
10	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом; виявляє творчі здібності; здатен самостійно ставити та вирішувати завдання; самостійно знаходити та використовувати матеріал; вільно самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу; демонструє вміння самостійно робити висновки; студент активно працює протягом семінарського заняття; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь обов’язково супроводжується інформативною презентацією.

9	Відповідь студента є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію; зроблені аргументовані висновки; студент активно працює протягом усього семінарського заняття; показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом; здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; студент активно працює протягом семінарського заняття; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь супроводжується презентацією.
8	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом; обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; вміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити та розв'язувати завдання; самостійно оцінює життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; відповідь супроводжується презентацію; під час відповідей на додаткові запитання мають місце деякі неточності.
7	Студент демонструє достатньо систематизовані знання навчального матеріалу; аргументовано використовує їх; вміє знаходити джерело інформації та аналізувати її під час усних виступів та письмових відповідей; розкриває зміст теоретичних питань; відповідь супроводжується презентацією, яка містить певні неточності; при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі незначні помилки.
6	В цілому студент володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності; студент припускається помилок, відповідаючи на додаткові питання; відповідь супроводжується презентацією, в оформленні якої присутні серйозні помилки.
5	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; студент в цілому оволодів суттю питань з даної теми, втім, відсутні глибокий та всебічний аналіз представленого матеріалу, а також його обґрунтування та аргументація; студент не проявляє активності на практичних заняттях, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.
4	Відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає їх зміст під час усних виступів та письмових відповідей; недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому неточності; відповіді на запитання містять логічні та фактографічні помилки; відповідь не супроводжується презентацією.
3	Студент частково володіє навчальним матеріалом, допускаючи при цьому суттєві помилки; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей; відсутні відповіді на додаткові запитання; відповідь не супроводжується презентацією.

2	Студент демонструє фрагментарні знання; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки; відповідь не супроводжується презентацією.
1	Студент досить слабо володіє навчальним матеріалом та майже не в змозі його викласти, розуміє деякі теоретичні питання та практичні завдання; презентація відсутня.
0	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Можливості неформальної освіти

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з проблем розвитку дипломатії та вирішення збройних конфліктів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з обговоренням проблем розвитку дипломатії та вирішення збройних конфліктів (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем розвитку дипломатії та вирішення збройних конфліктів (підготовка наукової статті, тез доповідей та ін., що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів.

Бали за додаткові активності узгоджуються з викладачем.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену, якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до семінарських занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації,

добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих семінарських, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Методичне забезпечення

Дипломатія та вирішення збройних конфліктів : метод. рек. до вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістер.) рівня за спец. С3 «Міжнародні відносини») / уклад. С. І. Лиман. Харків : Харків. нац. ун-т імені В. Н. Каразіна, 2026. 36 с. (PDF). – URL: https://ekhnuir.karazin.ua/items/72dc9ce5-8347-4a1f-bd9f-e96c55ee3aa0

Основна література

1) Безпека у глобальному світі / Константинов В.Ю., Мінгазутдінов І.О., Капітоненко М.Г., Галака С.П., Кривонос Р.А. // Міжнародні системи та глобальний розвиток : підручник / кер. авт. колективу О.А. Коппель; за ред.. Л.В. Губерського, В.А. Манжоли. К.: «Київський університет», 2019. С. 389-468.
2) Бернадський Б. В. Міжнародні конфлікти: курс лекцій / Б. В. Бернадський. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. 366 с.
3) Дипломатія. Навчальний посібник / Корольчук Л.В., Баула О.В., Галазюк Н.М., Зелінська О.М., Кравчук П.Я., Лютак О.М., Савош Л.В., Урбан О.А. Луцьк: ПП «Волинська друкарня» 2024, 340 с.
4) Книш М. Глобальні проблеми людства: Навч. посібник / М. Книш, Л. Котик. Львів: Простір-М, 2021. 130 с.
5) Капітоненко М. Міжнародні конфлікти / М. Капітоненко. К.: Либідь, 2009. 352 с.
6) Лиман С. І. Історія міжнародних відносин та дипломатії (довестфальська доба) : навчальний посібник / С. І. Лиман, А. Ю. Парфіненко. Суми : Університетська книга, 2024. 700 с.
7) Лиман С. І., Парфіненко А. Основні етапи розвитку концепції дипломатії як інструменту реалізації зовнішньої політики держави // Туризм та публічна дипломатія : монографія / кол. авт. ; за ред. А. Ю. Парфіненка. Суми : Унів. кн., 2026. С. 25–101.
8) Локальні війни та збройні конфлікти другої половини XX століття (Історикофілософський аспект): Монографія / О. І. Гуржій, С. П. Мосов, Макаров В. Д. та ін. К.: Знання України, 2006. 356 с.
9) Макміллан М. Війна. Як конфлікти формували нас. Київ: Лабораторія, 2024. 304 с.
10) Мандрагеля В. А. Причини та характер воєн (збройних конфліктів): філософсько-соціологічний аналіз: Монографія / В. А. Мандрагеля. К.: ЄУ, 2003. 570 с.
11) Перепелиця Г.М. Генезис конфліктів на посткомуністичному просторі Європи. К.: Стилос – ПЦ “Фоліант”, 2003. 256 с.
12) Проскуріна О.О. Політична конфліктологія / О.О. Проскуріна, О.І. Ладига, Л.І. Ладига. Луганськ: ЛНУ ім. Т. Шевченка 2012. 359 с.
13) Ситник Г.П. Воєнно-політичні конфлікти та міжнародна безпека: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 92 с.

14) Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія / В. М. Бебик, С. І. Копійка, Є. А. Макаренко та ін. К.: Вадекс, 2019. 442 с.
15) Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2026–2030 роки. Київ: Міністерство закордонних справ України, 2026. 40 с.

Допоміжна література

1) Агарков О. А. Політичні конфлікти у XXI столітті: причини, концептуальні підходи, наслідки // Регіональні студії. 2023. №33. С. 45-50.
2) Банчук-Петросова О.В. Дипломатія у механізмі врегулювання міжнародних територіальних спорів // Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2020. Вип. 5. С. 9-21.
3) Безрук О. О. Інституціональні проблеми системи міжнародної безпеки в умовах загрози збройних конфліктів / О. О. Безрук // Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки . 2021. №21. С. 4-14.
4) Бехруз Х.Н. Поняття війни у міжнародному праві: проблеми концептуалізації // Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 558–561.
5) Біла книга 2021. Оборонна політика України. Київ: Міністерство оборони України, 2022. 120 с.
6) Близький Схід і Північна Африка як сфера інтересів України : аналіт. доп. / за ред. О. В. Литвиненка. Київ : НІСД, 2020. 85 с.
7) Гончаренко Л.Л., Абламська В.В. До питання сутності та класифікації воєнно-політичних конфліктів. Вісник кримінологічної асоціації України. 2023. № 1(28). С. 147–157.
8) Горбик Р., Дуцик Д., Шалайський С. Ефективність протидії російській дезінформації в Україні в умовах повномасштабної війни. Аналітичний звіт. ГО «Український інститут медіа та комунікації». 2023. 66 с.
9) Жакун М.Ю. Теоретико-правовий вимір воєнної дипломатії у контексті мирного вирішення міжнародних спорів // Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2024. Вип. 84. Ч. 4. С. 260-267.
10) Живко М., Іващук О., Міжнародні економічні санкції як форма стримування збройної агресії // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні відносини: Україна і світ в умовах воєнних викликів (30 червня 2022 року). Суми, 2022. С. 73-76.
11) Задорожня О. В. . Збройний та воєнний конфлікт як феномен сучасного суспільств // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. 2024. Вип. 5. С. 11-16.
12) Заставний А.Р. Курдська проблема в міжнародних відносинах на Близькому Сході // Правова система суспільствва. 2019. Вип. 9-10. С. 89-97.

13) Капітоненко М.Г. Системний підхід в дослідженні міжнародного конфлікту // Дослідження світової політики. Вип. 20. К.: ІСЕМВ НАНУ, 2002. С. 186-194.
14) Крисенко Д. С. США на Близькому Сході межі XX-XI століть: іракський рахунок : монографія / Д. С. Крисенко ; ред. О. А. Радзивіл ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. Київ : Національний авіаційний університет, 2011. 206 с.
15) Крупеня І., Кармазін С. Еволюція форм і методів ведення військових та збройних конфліктів у 20-21 століттях. // Консенсус. 2024. №3. С. 92-102.
16) Лиман І. С. Сучасний стан кібербезпеки в Україні та Казахстані // Особливості суспільно-політичного розвитку та модернізаційні процеси у країнах пострадянського простору. Матеріали всеукраїнської наукової конференції з нагоди дня працівників дипломатичної служби України (Харків, 24 грудня 2021 року) / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. Харків. 2022. С. 82-84.
17) Лиман С. І., Парфіненко А. Ю. Нерівні клітини шахівниці: чому успіхи туризму в Хорватії можуть наблизити новий регіональний конфлікт / С. І. Лиман, А. Ю. Парфіненко // Стратегічні напрями зовнішньої політики Європейського Союзу: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (11 квітня 2019 року, м. Харків) / ХНУ імені В. Н. Каразіна. Харків, 2019. С. 109-113.
18) Лиман С. І., Ангеліс Є. О. Угорсько-румунські відносини та діяльність Венеціанської комісії у вирішенні проблем національних меншин Трансильванії // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм». 2021. №13. С. 18-25.
19) Лиман С. І. Оборонний пакт AUKUS : інструмент безпеки чи крок до загострення конфліктів в Індо-Тихоокеанському регіоні // Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та Європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. ФЕНІКС-2022: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (31 травня 2022 року, м. Харків). Х., 2022. С. 93-95.
20) Лиман С. Військово-політична співпраця Франції та Кіпру в 2017-2022 рр. й проблеми регіональної безпеки // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні відносини: Україна і світ в умовах воєнних викликів. (30 червня 2022 року). Суми, 2022. С. 31-34.
21) Лиман С. І., Ященко К. О. Стратегічне партнерство Китайської Народної Республіки та Нігерії: безпековий, політичний, економічний виміри // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». 2025. Вип. 21. С. 74-80.

22) Лиман С. І. Правові принципи та дипломатичні практики в контексті конфліктогенності Віденської системи (1815-1914) // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія «Право». 2026. Вип. 41. С. 95-105
23) Марченко А. С. Культурна дипломатія. Поняття та механізми реалізації // Економіка та суспільство. 2024. Вип. 70.
24) Меженська О. В. Російсько-українська війна – війна дипломатії // Актуальні проблеми політики. 2024. Вип. 73. С. 134-141.
25) Пашкевич М. С., Пашков В. О., Міщенко В. С. Курдське питання на Близькому Сході у XXI ст. // Регіональні студії. 2020. № 20. С. 173-178.
26) Перова Л. В. Міжнародно-правові аспекти превентивної дипломатії Організації Об'єднаних Націй // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2019. № 39. С. 162-165.
27) Перепелиця Г.М. Україна-Росія: війна в умовах співіснування. К.: Видавничий дім «Стилос», 2015. 880 с.
28) Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2015. 497 с.
29) Сенаторова О.В. Права людини і збройні конфлікти : навч. посіб. Київ: ФОП Голембовська О.О., 2018. 208 с.
30) Станчев М. Третя світова: битва за Україну / М. Станчев, Ю. Фельштинський. Київ: Наш Формат, 2022. 408 с.
31) Ткаченко В.І., Смірнов Є.Б. Латентна війна як форма міжнародних відносин країн світу у XXI столітті // Збройна боротьба: теорія, забезпечення, досвід Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил, 2015, випуск 4(45). С. 3-11.
32) Харченко І. М. Основні засоби інформаційного протиборства та інформаційної війни як явища сучасного міжнародного політичного процесу / І. М. Харченко, С. О. Сапогов, В. М. Шамраєва, Л. В. Новікова // Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. 2017. С. 77-81.
33) Чорноморський регіон у світовій політиці: актори, чинники, сценарії майбутнього: монографія. Одеса: ОНУ, 2020.176 с.
34) Чухрай Н. Специфіка міжнародних конфліктів у контексті їх правового регулювання // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2023 № 2 (16). С. 77-91.
35) Шамраєва В. М. Політика безпеки та оборони ЄС: еволюція формування / В. М Шамраєва // Вісник Харківського національного університету імені В. Н Каразіна. Серія «Право». 2020. Вип. 29. С. 369-377.
36) Шамраєва В. М. Основні теоретичні підходи до дослідження еволюції концепту міжнародна безпека / В. М Шамраєва // Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна. Серія:

Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. 2018. №8. С. 88-94.
37) Central Asian Security. The New International Context / Ed. by R. Allison and L. Jonson. London: Royal Institute of International Affairs; Washington: Brookings Institution, 2001. 279 p.
38) Carranza M. The Nature of War in the Information Age: Clausewitzian Future, Routledge. 2019. 188 p.
39) Galtung J. Peace by Peaceful Means. Peace and Conflict: Development and Civilization. L., 1996. 280 p.
40) Guelke A. Politics in Deeply Divided Societies / A. Guelke. Cambridge : Polity Press, 2012. 3184 p.
41) Gray C. S. War, peace and international relations : an introduction to strategic history / Colin S. Gray. N.Y.: Routledge, 2007. 306 p.
42) Kelstrup J.D. The politics of think tanks in Europe. London ; New York : Routledge, 2016. 167 p.
43) Nye J. Jr. Understanding Global Conflict and Cooperation: An Introduction to Theory and History (9th Ed.) / J. Jr. Nye, D. A. Welch. London : Pearson, 2013. 384 p.
44) Stern P.C., Druckman D. (eds.). International Conflict Resolution after the Cold War. – Washington, DC: National Academy Press, 2000. 626 p.
45) Webel C., Galtung J. (Eds.). Handbook of Peace and Conflict Studies. N.Y.: Routledge, 2007. 406 p.

11. Посиланная на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1) Бернадський Б. В. Міжнародні конфлікти: курс лекцій / Б. В. Бернадський. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. 366 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/mignar_konfl.pdf
2) Біла книга 2021. Оборонна політика України. Київ: Міністерство оборони України, 2022. 120 с. URL: https://www.mil.gov.ua/content/files/whitebook/WhiteBook_2021_Draft_Final_03.pdf
3) Глобальна та національна безпека : підручник / за заг. ред. Г. П. Ситника. К. : НАДУ, 2016. 764 с. URL: https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/11/Slovnik-GPNB.pdf
4) Забеліна І. О. Поняття та сутність політичних криз: історико-бібліографічний аналіз. URL: http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/564
5) Міжетнічні та міжконфесійні конфлікти і їх вплив на сучасний політичний розвит // Центр дослідження регіональних проблем "Євразія". URL: http://www.geocities.com/Capitolllill/Senate/8092/8pesyml.html
6) Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2026–2030 роки. Київ: Міністерство закордонних справ

України, 2026. 40 с. URL: https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/strategiya-publichnoi-diplomatii-mzs.pdf
7) Center for Strategic and International Studies (CSIS) – Conflict Prevention and Peacebuilding. URL: https://www.csis.org/topics/peacebuilding
8) Centre for Humanitarian Dialogue (HD Centre). URL: https://www.hdcentre.org/
9) Centre for Peace and Conflict Studies (CPCS). URL: https://www.cpcs.org/
10) Conciliation Resources. URL: https://www.c-r.org/
11) Crisis Management Initiative (CMI). URL: https://cmi.fi/
12) European Commission. URL: https://ec.europa.eu/info/index_en
13) European External Action Service (EEAS). URL: https://www.eeas.europa.eu/
14) European Peacebuilding Liaison Office (EPLO). URL: https://eplo.org/
15) Environmental Peacebuilding Association : офіційний сайт. — URL: https://www.environmentalpeacebuilding.org/
16) Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict (GPPAC). – URL: https://www.gppac.net/
17) International Institute for Strategic Studies (IISS). – URL: https://www.iiss.org/
18) International Peace Institute (IPI). – URL: https://www.ipinst.org/
19) Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE). – URL: https://www.osce.org/
20) United Nations. – URL: https://www.un.org/

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії **обставин непоборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з забороною відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Дипломатія та вирішення збройних конфліктів» URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=15348